EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 17.7.2025.
COM(2025) 397 final

2025/0214 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Savienības vārdā noslēgtu grozījumu protokolu Nolīgumam starp Eiropas Savienību un Lihtenšteinas Firstisti par finanšu konta informācijas automātisku apmaiņu nolūkā uzlabot nodokļu saistību izpildi starptautiskā līmenī

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Šis priekšlikums attiecas uz grozījumu protokola noslēgšanu Nolīgumam starp Eiropas Savienību un Lihtenšteinas Firstisti ("Lihtenšteina") par finanšu konta informācijas automātisku apmaiņu nolūkā uzlabot nodokļu saistību izpildi starptautiskā līmenī[1] ("nolīgums").

Nolīgums nodrošina juridisko pamatu finanšu konta informācijas savstarpējai automātiskai apmaiņai starp ES dalībvalstīm un Lihtenšteinu atbilstoši Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) Kopējam ziņošanas standartam (KZS). Tas pats standarts Eiropas Savienībā tiek īstenots saskaņā ar Padomes Direktīvu 2014/107/ES[2] (*DAC 2* – pirmais grozījums Direktīvā 2011/16/ES[3] par administratīvu sadarbību nodokļu jomā (*DAC*)).

2022. gada 26. augustā starptautiskā līmenī tika apstiprinātas svarīgas KZS izmaiņas[4], ko sāks piemērot no 2026. gada 1. janvāra. Ar Padomes Direktīvu (ES) 2023/2226[5] (*DAC 8*) šīs izmaiņas jau ir ieviestas Eiropas Savienībā, un arī direktīvu piemēros no 2026. gada 1. janvāra.

Izmaiņas paplašina KZS darbības jomu, lai tiktu aptverti elektroniskās naudas produkti un centrālās bankas digitālās valūtas. Tās arī vēl vairāk uzlabo pienācīgas pārbaudes procedūras un ziņošanas rezultātus, lai palielinātu KZS informācijas izmantojamību nodokļu administrācijām un, ja iespējams, ierobežotu slogu finanšu iestādēm.

Lai nodrošinātu, ka finanšu konta informācijas automātiska apmaiņa starp ES dalībvalstīm un Lihtenšteinu ir saskaņota ar atjaunināto KZS un turpinās saskaņā ar to no 2026. gada 1. janvāra, bija jārisina sarunas un jāvienojas par attiecīgiem grozījumiem nolīgumā.

2018. gada maijā sāka piemērot Regulu (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula, "VDAR")[6].

Lai nodrošinātu, ka nolīgumā ir ņemti vērā šie atjauninājumi, bija jāsvītro atsauces uz atcelto Direktīvu 95/46/EK un šīs atsauces jāaizstāj ar atsaucēm uz Regulu (ES) 2016/679. Vienlaikus nolīgums atspoguļo faktu, ka Lihtenšteina, pamatojoties uz savu dalību EEZ, ar 2018. gada 4. oktobra Datu aizsardzības likumu ir īstenojusi VDAR.

2024. gada 21. maijā tika pieņemts Padomes lēmums, ar ko pilnvaro sākt sarunas par grozījumiem nolīgumā attiecībā uz finanšu konta informācijas automātisku apmaiņu nolūkā uzlabot nodokļu saistību izpildi starptautiskā līmenī starp Eiropas Savienību un Lihtenšteinas Firstisti[7].

---

1 OV L 379, 24.12.2004., 84.–104. lpp.
2 OV L 359, 16.12.2014., 1.–29. lpp.
3 OV L 64, 11.3.2011., 1.–12. lpp.
4 https://www.oecd.org/en/publications/international-standards-for-automatic-exchange-of-information-in-tax-matters_896d79d1-en.html, 62.–102. lpp.
5 Padomes Direktīva (ES) 2023/2226 (2023. gada 17. oktobris), ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā (OV L, 24.10.2023.).
6 OV L 119, 4.5.2016., 1.–88. lpp.
7 Padomes Lēmums (ES) 2024/1489 (2024. gada 21. maijs), ar ko pilnvaro sākt sarunas par grozījumiem nolīgumos attiecībā uz finanšu konta informācijas automātisku apmaiņu nolūkā uzlabot nodokļu saistību izpildi starptautiskā līmenī starp Eiropas Savienību un attiecīgi Šveices Konfederāciju, Lihtenšteinas Firstisti, Andoras Firstisti, Monako Firstisti un Sanmarīno Republiku.

Notika vairākas sarunu kārtas, un 2025. gada aprīlī tika panākta provizoriska vienošanās. Pēc tam 2025. gada jūnijā galvenie sarunu vedēji parafēja grozījumu protokola teksta projektu.

Padome Nodokļu jautājumu darba grupā un Augsta līmeņa darba grupā tika pastāvīgi informēta par sarunu gaitu. Grozījumu protokola projekta teksts tika kopīgots un apspriests ar dalībvalstīm pirms tā parafēšanas.

Komisija uzskata, ka mērķi, kurus Padome bija izvirzījusi sarunu norādījumos, tika sasniegti un ka teksts, par kuru panākta vienošanās, ir Savienībai pieņemams.

Grozījumu protokols Nolīgumam starp Eiropas Savienību un Lihtenšteinas Firstisti par finanšu konta informācijas automātisku apmaiņu nolūkā uzlabot nodokļu saistību izpildi starptautiskā līmenī Savienības vārdā tika parakstīts **xxxx**.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Sarunas par grozījumiem nolīgumā noritēja saskaņā ar Padomes 2024. gada 21. maijā pieņemtajiem visaptverošajiem norādījumiem par sarunām.

Grozījumu protokols, par ko sarunās panākta vienošanās, nodrošina to, ka spēkā esošais nolīgums starp Eiropas Savienību un Lihtenšteinu joprojām ir saskaņots ar Savienības konkrētās jomas tiesību aktiem, it īpaši *DAC*, kas grozīta ar *DAC 8*.

DAC 8 līdz ar citiem grozījumiem ietver jaunākās izmaiņas ESAO KZS. Ņemot vērā ciešās attiecības šajā jomā starp Eiropas Savienību un Lihtenšteinu, ir svarīgi tādā pašā veidā stiprināt administratīvo sadarbību ar tās nodokļu iestādēm finanšu konta informācijas automātiskas apmaiņas jomā. Nolīguma savlaicīga atjaunināšana nodrošina šīs administratīvās sadarbības netraucētu un efektīvu turpināšanu pēc 2026. gada 1. janvāra.

Nolīguma grozījumos ir ņemta vērā arī Savienības politika cīņai pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un teroristu finansēšanu, jo klienta pienācīgas pārbaudes darbības, kas jāveic finanšu iestādēm, lai vāktu finanšu konta informāciju, ar kuru jāapmainās saskaņā ar nolīgumu, tiks būtiski saskaņotas ar darbībām, kas tām pašām finanšu iestādēm jāpiemēro kā atbildīgajiem subjektiem saskaņā ar Eiropas Savienības tiesisko regulējumu, kas paredzēts cīņai pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un teroristu finansēšanu.

Grozījumu protokolā ir ņemta vērā arī Savienības politika pamattiesību ievērošanas jomā, it īpaši attiecībā uz personas datu aizsardzību gadījumā, ja šie dati aizplūst uz valstīm, kas nav ES dalībvalstis un EEZ valstis.

Attiecībā uz daļām, kas attiecas uz KZS, nolīguma 8. pantā ir iekļauts noteikums, saskaņā ar kuru Līgumslēdzējām pusēm ir savstarpēji jāapspriežas ikreiz, kad ESAO līmenī tiek pieņemtas svarīgas izmaiņas kādā no KZS elementiem. Pantā arī paredzēts, ka pēc šīm apspriedēm nolīgumu var grozīt ar protokolu starp līgumslēdzējām pusēm. Tā kā 2022. gada 26. augustā ESAO apstiprināja svarīgas izmaiņas KZS, saskaņā ar Savienības ekskluzīvo kompetenci, kura izriet no spēkā esošā nolīguma, ar grozījumu protokolu tiek īstenotas visas izmaiņas, kas vajadzīgas, lai atspoguļotu attiecīgās izmaiņas KZS. Minēto izmaiņu īstenošana Savienībā ir nodrošināta, pieņemot Padomes Direktīvu (ES) 2023/2226.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Ņemot vērā nolīguma galveno mērķi un komponentus, šā priekšlikuma Padomei materiālais juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 115. pants.

Padomei lēmums par grozījumu protokola noslēgšanu ir jāpieņem pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu. Tā kā LESD 115. pants ir materiālais juridiskais pamats, Eiropas Parlamentam būtu jāsniedz atzinums. Tāpēc lēmuma par grozījumu protokola noslēgšanu procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 6. punkta otrās daļas b) apakšpunkts. Tā kā LESD 115. pantā ir paredzēts vienprātīgs balsojums par Savienības aktu, grozījumu protokola noslēgšanas procesuālajam juridiskajam pamatam būtu jāietver LESD 218. panta 8. punkta otrā daļa.

- **Savienības kompetence**

Saskaņā ar Tiesas judikatūru Savienībai ir ekskluzīva kompetence gadījumos, kad nolīgums var ietekmēt kopīgos noteikumus vai mainīt to darbības jomu[8]. Šī Tiesas judikatūra ir nostiprināta LESD 3. panta 2. punktā.

LESD 3. panta 2. punkts nosaka, ka, papildus LESD 3. panta 1. punktā uzskaitītajām Savienības ekskluzīvās kompetences jomām "Savienības ekskluzīvā kompetencē ir arī noslēgt starptautisku līgumu, ja tā slēgšana ir paredzēta Savienības leģislatīvajā aktā vai ja tas ir nepieciešams, lai ļautu Savienībai īstenot tās iekšējo kompetenci, vai tiktāl, ciktāl līguma slēgšana ietekmē Savienības kopīgos noteikumus vai maina to darbības jomu".

- **Proporcionalitāte**

Grozījumu protokolā ir ievērots proporcionalitātes princips, un tas paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai sasniegtu nolīguma atjaunināšanas mērķi, proti, iekļaut Kopējā ziņošanas standarta izmaiņas, kas stājas spēkā 2026. gada 1. janvārī. Šie grozījumi ļaus dalībvalstīm bez pārtraukuma turpināt finanšu konta informācijas automātisku apmaiņu ar Lihtenšteinu tādā veidā, kas atbilst KZS jaunajām prasībām, kuras jau ir iekļautas *DAC 8*.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Priekšlikums Padomes lēmumam ir iesniegts saskaņā ar LESD 218. panta 6. punktu, kurā paredzēts, ka Padome pieņem lēmumu par starptautiska nolīguma noslēgšanu. Nav cita juridiska instrumenta, ko varētu izmantot šā priekšlikuma mērķa sasniegšanai. Ņemot vērā paredzētā nolīguma priekšmetu, ir lietderīgi, ka attiecīgu priekšlikumu iesniedz Komisija.

3. IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Ietekmes novērtējums**

Saskaņā ar labāka regulējuma rīkkopas[9] 7. rīku ietekmes novērtējums nav nepieciešams *inter alia* gadījumos, kad Komisijai konkrētajā jautājumā ir maz izvēles vai tās nav vispār.

Šajā gadījumā minētais nosacījums ir izpildīts, jo spēkā esošo nolīgumu grozījumi attiecībā uz finanšu konta informācijas automātisku apmaiņu pilnībā atbilst KZS izmaiņām, par kurām panākta vienošanās ESAO līmenī un kuras jau ir iekļautas ES tiesību aktos ar *DAC 8*. Visbeidzot, ar datu aizsardzību saistīto izmaiņu mērķis ir tikai atjaunināt atsauces uz ES un Lihtenšteinas tiesību aktiem datu aizsardzības jomā.

8 Tiesas atzinums 3/15, ECLI:EU:C:2017:114, 118. punkts un tajā citētā judikatūra.

9 https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/br_toolbox-nov_2021_en_0.pdf.

- **Pamattiesības**

Paredzētajā nolīguma grozījumu protokolā tiks ievērotas Eiropas Savienības pamatvērtības, kas noteiktas Līguma par Eiropas Savienības darbību 2. pantā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums ES budžetu neietekmē.

5. CITI ELEMENTI

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Paredzēti turpmāk aprakstītie grozījumi.

1. Grozījumi, kuru mērķis ir nodrošināt to, ka finanšu konta informācijas automātiskā apmaiņa starp dalībvalstīm un Lihtenšteinu saskaņā ar spēkā esošo nolīgumu tiek saskaņota ar atjaunināto KZS un turpinās saskaņā ar to no 2026. gada 1. janvāra

Paredzētie grozījumi paplašina ziņošanas tvērumu, iekļaujot tajā jaunus digitālos finanšu produktus, piemēram, norādītus elektroniskās naudas produktus un centrālās bankas digitālās valūtas. Vienlaikus ar mērķi uzlabot informācijas, ar kuru apmainās, uzticamību un izmantošanu ar grozījumiem ievieš detalizētākas ziņošanas prasības un pastiprinātas pienācīgas pārbaudes procedūras.

Grozījumi ietver arī noteikumus, kam jānodrošina efektīva mijiedarbība starp KZS un atsevišķo Kriptoaktīvu ziņošanas sistēmu (KAZS), ko izstrādājusi ESAO[10]. Šie noteikumi ļauj ierobežot dubultas ziņošanas gadījumus, vienlaikus saglabājot maksimālu darbības elastību tām finanšu iestādēm, kuras sniedz ziņojumus un uz kurām attiecas arī ar KAZS saistītie pienākumi.

Visbeidzot, grozījumi atspoguļo jauno, KZS atjauninājuma piezīmēs paredzēto fakultatīvo kategoriju – finanšu iestādes, kas nesniedz ziņojumus; tā attiecas uz patiesām bezpeļņas vienībām, kuras darbojas sabiedrības labumam (kvalificētas bezpeļņas vienības). Lihtenšteina ir izmantojusi šo iespēju un pašlaik veido juridiskos un administratīvos mehānismus, lai varētu pārliecināties par to, ka vienība, kas pieprasa kvalificētas bezpeļņas vienības statusu, atbilst attiecīgajiem nosacījumiem, kas izklāstīti iepriekš minētajās piezīmēs. Turpretī ES dalībvalstis ar Padomes Direktīvu (ES) 2023/2226 nav izmantojušas šo iespēju. Minētās grozītās ziņošanas un automātiskās informācijas apmaiņas prasības ir iekļautas 1.–3. pantā un I pielikumā. Tās piemēros no 2026. gada 1. janvāra.

2. Atjaunināta juridiskā atsauce uz tiesību aktiem datu aizsardzības jomā

Visas atsauces uz Direktīvu 95/46/EK ir aizstātas ar atsaucēm uz VDAR.

Vienlaikus juridiskā atsauce uz Lihtenšteinas valsts datu aizsardzības tiesību aktiem ir atjaunināta 2018. gada 4. oktobra Datu aizsardzības likumā, ar ko īsteno VDAR.

- **Grozījumu protokola teksts, kopīgās deklarācijas un paziņojumi**

Grozījumu protokola tekstu iesniedz Padomei kopā ar šo priekšlikumu. Kopīgo deklarāciju tekstu iesniedz kopā ar šo priekšlikumu.

[10] https://www.oecd.org/en/publications/international-standards-for-automatic-exchange-of-information-in-tax-matters_896d79d1-en.html, 8.–61. lpp.

Saskaņā ar Līgumiem Komisijai ir Savienības vārdā jāsniedz grozījumu protokola 2. pantā paredzētais paziņojums, lai paustu Savienības piekrišanu uzņemties šā grozījumu protokola saistības.

2025/0214 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Savienības vārdā noslēgtu grozījumu protokolu Nolīgumam starp Eiropas Savienību un Lihtenšteinas Firstisti par finanšu konta informācijas automātisku apmaiņu nolūkā uzlabot nodokļu saistību izpildi starptautiskā līmenī

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 115. pantu saistībā ar tā 218. panta 6. punkta otrās daļas b) punktu un 218. panta 8. punkta otro daļu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu[11],

tā kā:

(1) Nolīgums starp Eiropas Savienību un Lihtenšteinas Firstisti par finanšu konta informācijas automātisku apmaiņu nolūkā uzlabot nodokļu saistību izpildi starptautiskā līmenī[12] ("nolīgums") ir uzlabojis Līgumslēdzēju pušu savstarpējo palīdzību nodokļu jautājumos un uzlabojis nodokļu saistību izpildi starptautiskā līmenī.

(2) 2022. gada 26. augustā starptautiskā līmenī tika apstiprinātas svarīgas izmaiņas Kopējā ziņošanas standartā (KZS)[13], un tās ir ieviestas ES tiesību aktos, grozot Padomes Direktīvu 2011/16/ES ar Padomes Direktīvu (ES) 2023/2226[14].

(3) Tāpēc nolīgums ir jāgroza, lai nodrošinātu to, ka finanšu konta informācijas automātiskā apmaiņa starp ES dalībvalstīm un Lihtenšteinas Firstisti no 2026. gada 1. janvāra tiek saskaņota ar atjaunināto KZS un turpinās saskaņā ar to.

(4) Nolīguma starp Eiropas Savienību un Lihtenšteinas Firstisti par finanšu konta informācijas automātisku apmaiņu nolūkā uzlabot nodokļu saistību izpildi starptautiskā līmenī grozījumu protokola ("nolīguma grozījumu protokols") teksts, kas izstrādāts sarunu rezultātā, pienācīgi atspoguļo Padomes izdotos sarunu norādījumus.

(5) Saskaņā ar Padomes Lēmumu (ES) XXXX[15] nolīgumam pievienotais grozījumu protokols tika parakstīts XXXX, ar noteikumu, ka tas tiks noslēgts vēlāk.

---

11 XXX atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

12 OV L 379, 24.12.2004., 84.–104. lpp.

13 https://www.oecd.org/en/publications/international-standards-for-automatic-exchange-of-information-in-tax-matters_896d79d1-en.html, 62.–102. lpp.

14 Padomes Direktīva (ES) 2023/2226 (2023. gada 17. oktobris), ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā (OV L, 24.10.2023.).

15 Padomes Lēmums (ES) xxxx par to, lai Savienības vārdā parakstītu grozījumu protokolu Nolīgumam starp Eiropas Savienību un Lihtenšteinas Firstisti par finanšu konta informācijas automātisku apmaiņu nolūkā uzlabot nodokļu saistību izpildi starptautiskā līmenī (OV L XXXX).

(6) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1725[16] 42. panta 1. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju.

(7) Nolīguma grozījumu protokols un tam pievienotās kopīgās deklarācijas būtu jāapstiprina Savienības vārdā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo Savienības vārdā tiek apstiprināts Grozījumu protokols Nolīgumam starp Eiropas Savienību un Lihtenšteinas Firstisti par finanšu konta informācijas automātisku apmaiņu nolūkā uzlabot nodokļu saistību izpildi starptautiskā līmenī.

Nolīguma grozījumu protokola teksts ir pievienots šim lēmumam.

2. pants

Ar šo tiek apstiprināta Līgumslēdzēju pušu kopīgā deklarācija par nolīguma 5. pantu un Līgumslēdzēju pušu kopīgā deklarācija par grozījumu protokola stāšanos spēkā un piemērošanu.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs

[16] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39.–98. lpp.).